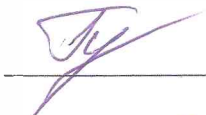

МОН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий Київський інститут залізничного транспорту

Кафедра філософії та історії науки і техніки

ЗАТВЕРДЖУЮ
В. о. завідувача кафедри

_____ С.В. Гурінчук
« 01 » вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	J Транспорт та послуги
Спеціальність	J7 Залізничний транспорт
Освітня програма	«Транспортна логістика та міжнародні мультимодальні перевезення»
Тип дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська

Київ
НТУ
2025

Робоча програма з дисципліни «Основи академічної доброчесності» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю J7 Залізничний транспорт, освітньою програмою «Транспортна логістика та міжнародні мультимодальні перевезення».

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданнях:

науково-методичної комісії спеціальності J7 Залізничний транспорт,
протокол № 1 від 26 серпня 2025 року,

кафедри філософії та історії науки і техніки,
протокол № 1 від 01 вересня 2025 року,

Вченої ради Навчально-наукового Київського інституту залізничного транспорту,
протокол № 11 від 01 вересня 2025 року.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <i>J Транспорт та послуги</i>	<u>обов'язкова</u>	
	Спеціальність <i>J7 Залізничний транспорт</i>		
Модулів – 2	Освітня програма <i>«Транспортна логістика та міжнародні мультимодальні перевезення»</i>	Рік підготовки	
Індивідуальне завдання – не передбачено ОП і навчальним планом		1-й	-
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		1-й	-
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача вищої освіти (з індивідуальним завданням включно) – 3,5	Рівень вищої освіти <i>перший (бакалаврський)</i>	Лекції	
		32 год.	- год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	- год.
		Лабораторні	
		___ год.	___ год.
		Самостійна робота (крім індивідуального завдання, передбаченого навчальним планом)	
		56 год.	- год.
		Індивідуальне завдання (передбачене навчальним планом)	
		___ год.	___ год.
Вид контролю:			
Залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять і кількості годин самостійної роботи (з індивідуальним завданням включно) та загальної кількості годин становить:
 для денної форми здобуття вищої освіти – 53 % / 47 %;
 для заочної форми здобуття вищої освіти – - / -

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни: ознайомлення з практичною важливістю норм та інструментарію академічної доброчесності, прищеплення системного розуміння академічної культури й етики наукового дослідження, акцентувати увагу на формуванні ключових компетентностей, необхідних для дотримання принципів та стандартів академічної культури та етики наукового пошуку, розкрити місце академічної доброчесності як вагомого чинника забезпечення якості вищої освіти. Приділення уваги практичним механізмам дотримання етичних норм і правил в освітньо-науковому середовищі, що реалізується через розвиток навичок пошуку, обробки та аналізу джерел інформації, уміння представляти результати дослідження у різних формах та розуміння відповідальності за їх достовірність.

Завдання вивчення дисципліни:

- формувати основи академічної доброчесності як невід'ємної частини академічної культури, що охоплює творчий підхід до роботи з джерелами та суворе дотримання принципу недопустимості плагіату;
- розвивати вміння пошуку, оброблення й аналізу наукової і професійної інформації з різних джерел відповідно до норм та правил академічної етики;
- розвивати здатність працювати самостійно, дотримуючи норми академічної доброчесності, наукової етики та авторського права;
- формувати універсальні навички дослідника, зокрема, дотримання наукової етики, академічної доброчесності та захисту прав інтелектуальної власності;
- розвивати аналітичне мислення, адекватну та критичну оцінку ситуації, а також пізнавальний інтерес до об'єктивного знання;
- тренувати уміння виявляти, аналізувати та розв'язувати конкретні проблеми етичного характеру, що виникають впродовж здійснення наукового дослідження;
- сприяти формуванню активної громадянської позиції, патріотизму та поваги до наукових досягнень інших через дотримання норм академічної доброчесності та загальнолюдських цінностей і норм чинного законодавства.

Міждисциплінарні зв'язки

Попередньо вивчають: -

Паралельно вивчають: «Українська мова за професійним спрямуванням», «Історія України та української культури», «Вступ до університетських студій».

Послідовно вивчають: «Філософія», «Технології Soft Skills», «Етика бізнесу», «Соціально-політичні студії», «Законодавча база транспорту».

Тема 3. Академічна доброчесність та академічна культура як її складова.

Академічна культура та етика у вищій освіті. Взаємопов'язаність принципів академічної свободи та відповідальності. Нерозривність прав і обов'язків всіх учасників навчального процесу. Інтелектуальна свобода. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти та науки в Європі. Прояви академічної нечесності. Причини виникнення девіантної поведінки в академічному середовищі. Кодекси честі та кодекси професійної етики, їх аналіз. Місце наукової етики у кар'єрі успішного науковця.

Тема 4. Науковий колектив як осередок академічної доброчесності. Підготовка наукових кадрів.

Поняття про «науковий колектив», його особливості. Характерні риси становлення та розвитку наукового колективу. Планування та організація наукової роботи у колективі та організація наукового колективу. Академічна доброчесність викладача й адміністрації як передумова доброчесності здобувача. Явище наукового лідера та наукової групи. Характеристика робочого розпорядку дня та місця роботи науковця. Етичні норми в науковому колективі.

Тема 5. Академічна нечесність та її види.

Поняття про академічну нечесність та приклади порушення нею цінностей академічної доброчесності. Основні види порушень академічної доброчесності та їх характерні риси. Поняття про фабрикацію, фальсифікацію, списування, обман, хабарництво та необ'єктивне оцінювання. Поняття про плагіат та його розвиток в історичній ретроспективі. Самоплагіат. Академічна доброчесність у цифровому світі. Критерії використання академічного шахрайства та проблема визнання здобувачами власних дій як таких, що порушують академічну доброчесність.

Тема 6. Профілактика порушень академічної доброчесності.

Превентивні заходи щодо попередження здійснення учасниками наукових колективів та здобувачами вищих закладів освіти порушень академічної доброчесності. Боротьба із плагіатом та самоплагіатом, протидія корупції: досвід різних країн світу та України. Вплив наукового середовища та громадськості на поширення академічної недоброчесності. Нормативно-правова база, яка регламентує академічну доброчесність та відповідно регулює аспекти перешкоджання поширення академічної нечесності.

Тема 7. Ціннісно-мотиваційні особливості проявів академічної недоброчесності.

Зовнішні, внутрішньоособистісні та соціально зумовлені фактори, які схиляють здобувача до використання методів академічної недоброчесності. Академічне шахрайство як ознака відсутності науково-дослідної роботи. Таксономія навчальних цілей та результатів Бенджаміна Блума. Роль взаємодії

особистості й колективу у формуванні добродесної моделі поведінки. Наслідки недобродесного навчання для особистості й суспільства. Необхідність зміни підходів до подолання академічної недобродесності. Компетентності академічної добродесності, яких повинен набути здобувач вищої освіти.

Тема 8. Використання об'єктів інтелектуальної власності.

Поняття про інтелектуальну власність та її види. Історичний дискурс виникнення інтелектуальної власності та приклади її порушення. Нормативно-правова база, яка регламентує інтелектуальну власність. Правила користування об'єктами інтелектуальної власності. Поняття про авторське право та доступ до знань. Різноманіття об'єктів авторського права. Інтелектуальна власність та авторське право у постіндустріальному й інформаційному суспільстві. Концепція «суспільного надбання» та «відкритого суспільного доступу». Проблема ІІ та авторського права. Види порушення інтелектуальної власності та способи її захисту.

Модуль 2. Практичні аспекти дотримання академічної добродесності.

Тема 9. Організація науково-дослідної роботи згідно норм академічної добродесності.

Поняття про науково-дослідну роботу та участь здобувачів вищої освіти у ній. Перспективні напрямки досліджень. Наукове дослідження та складові наукового дослідження. Організація проведення наукового дослідження із дотриманням правил академічної добродесності. Роль наукових установ у підтримці наукових дослідження та академічної добродесності. Підбір методів та прийомів наукового-дослідження.

Тема 10. Оформлення результатів дослідження із дотриманням академічної добродесності.

Етапи виконання наукового дослідження. Окреслення мети, завдань, предмету та об'єкту дослідження, характеристика методів дослідження та їх застосування. Дотримання академічної добродесності при оформленні курсових, дипломних робіт. Характеристика процесу захисту кваліфікаційної роботи. Академічна добродесність як наскрізна характеристика всіх етапів написання кваліфікаційної роботи.

Тема 11. Академічне письмо як інструмент добродесної та достовірної науки.

Науковий стиль у дослідженнях. Мовні засоби наукового стилю та використання наукових термінів, таблиць, схем, оперування абстрактними та використання фактів запозичених з інших досліджень, використання цитат та їх правильне оформлення, логічна послідовність тексту та його однозначність. Аргументованість викладу достовірно та підкріплено фактажем. Академічне письмо, комунікативні навички як необхідна передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності.

Тема 12. Науковий пошук та організація роботи із джерелами.

Поняття про науковий пошук. Особливості сучасного наукового дослідження, його складність та трудомісткість. Характерні риси проведення бібліографічного пошуку, щоб отримати точне уявлення про зроблене до нього з досліджуваного питання. Вивчення наукових публікацій. Складання плану дослідження через обґрунтування актуальності теми дослідження, окреслення суперечностей, формулювання проблеми, висунення власної гіпотези. Графік виконання роботи. Колективність праці. Проведення експерименту та академічна доброчесність.

Тема 13. Цитати та покликання. Укладання бібліографії дослідницької роботи.

Правила цитування й оформлення покликань. Збереження особливостей авторського написання при цитуванні (орфографія, пунктуація, виділення тощо). Бібліографічне покликання – сукупність бібліографічних відомостей про цитовану працю, джерело, необхідних для загальної характеристики, ідентифікації авторства та бібліографічного пошуку. Національні правила оформлення бібліографічних покликань (чинний ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання). Міжнародні стилі оформлення бібліографічних покликань, особливості використання. Пошук інформації. Робота з каталогами бібліотек. Робота з онлайн-каталогами; онлайн-каталоги українських (у тому числі університетських) бібліотек. Пошук інформації в Інтернеті. Наукометричні бази даних.

Тема 14. Академічна доброчесність та штучний інтелект.

Сучасний стан вивчення питання дотримання академічної доброчесності за умов використання штучного інтелекту в освітній та науково-дослідницькій діяльності. Академічна доброчесність в еру цифровізації. Дотримання академічної доброчесності та використання нейромереж, чат-ботів та AI-помічників (ChatGPT та ін.). Головні принципи написання матеріалів та дотримання академічної доброчесності з використанням інструментів ШІ. Етичне та відповідальне користування інструментів ШІ.

Тема 15. Культура усного наукового мовлення та академічна доброчесність.

Культуромовна особистість дослідника-доповідача. Наукова доповідь та схема підготовки до неї. Особливості дотримання академічної доброчесності при виголошенні наукової доповіді чи захисті кваліфікаційної роботи. Науковий виступ. Недоліки усного наукового мовлення. Презентація та особливості дотримання академічної доброчесності. Вербальна та невербальна складові. Контакт з аудиторією, навички академічної дискусії та полеміки у контексті академічної доброчесності.

Тема 16. Процедура проведення перевірки наукової роботи на відсутність запозичень.

Стан впровадження політики академічної доброчесності у закладах вищої освіти. Положення Методичних інструкцій щодо перевірки академічних текстів на плагіат та текстові запозичення. Відсоток допустимості запозичень у науковій роботі. Програми для перевірки академічних робіт. Технічні рекомендації щодо оформлення тез та наукових доповідей. Відповідальність за порушення академічної доброчесності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	разом	у тому числі					разом	у тому числі				
		лек-ції	лаб.	пр. / сем.	сам. роб.	ІЗ		лек-ції	лаб.	пр. / сем.	сам. роб.	ІЗ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Наука та вища освіта в Україні. Академічна культура												
Тема 1. Наука та наукова діяльність як рушійні сили прогресу.	7	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Заклад вищої освіти як науковий, освітній та культурний осередок.	7	2	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Академічна доброчесність та академічна культура як її складова.	7	2	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Науковий колектив як осередок академічної доброчесності. Підготовка наукових кадрів	7	2	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Академічна нечесність та її види.	7	2	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Профілактика порушень академічної доброчесності.	7	2	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Ціннісно-мотиваційні особливості проявів академічної недоброчесності.	7	2	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Використання об'єктів інтелектуальної власності.	7	2	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-
Підготовка до модульного контролю	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Проведення модульного контролю	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 1	60	16	-	16	28	-	-	-	-	-	-	-
Модуль 2 Практичні аспекти дотримання академічної доброчесності												
Тема 9. Організація	6	2	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-

науково-дослідної роботи згідно норм академічної доброчесності.													
Тема 10. Оформлення результатів дослідження із дотриманням академічної доброчесності.	7	2	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Академічне письмо як інструмент доброчесної та достовірної науки.	7	2	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Тема 12. Науковий пошук та організація роботи із джерелами.	6	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Тема 13. Цитати та покликання. Укладання бібліографії дослідницької роботи.	7	2	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Тема 14. Академічна доброчесність та штучний інтелект.	6	2	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Тема 15. Культура усного наукового мовлення та академічна доброчесність.	7	2	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Тема 16. Процедура проведення перевірки наукової роботи на відсутність запозичень.	6	2	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Підготовка до модульного контролю	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Проведення модульного контролю	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 2	56	16	-	16	24	-	-	-	-	-	-	-	-
Підготовка до підсумкового контролю (екзамену / заліку)	4	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	120	32	-	32	56	-	-	-	-	-	-	-	-
Модуль 3. Індивідуальне завдання													
Виконання курсової роботи / курсового проекту, циклу розрахунково-графічних / графічних / розрахункових робіт, а також контрольної роботи – для заочної форми здобуття вищої освіти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Загальна кількість годин	120	32	-	32	56	-	-	-	-	-	-	-	-

5. Семінарські заняття

Теми семінарських занять	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
1. Тема: Наука як вагомий рушій прогресу.	-	-
2. Тема: Значення та місце освіти в житті держави, суспільства та людини.	2	-
3. Тема: Академічна доброчесність: поняття, засади та роль.	2	-
4. Тема: Корпоративні відносини у вищій школі та наукових колективах.	2	-
5. Тема: Основні види порушення академічної доброчесності.	2	-
6. Тема: Проблеми правового регулювання порушень академічної доброчесності та їх профілактика.	2	-
7. Тема: Причини та прояв діяльності з ознаками академічної нечесності.	2	-
8. Тема: Право інтелектуальної власності в Україні: проблеми правового регулювання.	2	-
9. Тема: Принципи академічної доброчесності як основа організації науково-дослідної роботи.	2	-
10. Тема: Особливості протидії академічному шахрайству при оформленні результатів дослідження.	2	-
11. Тема: Роль дотриманням принципів академічної доброчесності в академічному письмі.	2	-
12. Тема: Пошук джерел як один із важливих етапів наукового дослідження.	-	-
13. Тема: Цитування та авторство як типові елементи появи академічної недоброчесності.	2	-
14. Тема: Штучний інтелект: помічник здобувача чи порушник академічної доброчесності.	2	-
15. Тема: Усне наукове мовлення як складова академічної культури.	2	-
16. Тема: Відомі викриття: перевірка на плагіат як спосіб зменшення недоброчесних досліджень.	2	-
Усього годин	28	-

6. Практичні заняття

«Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом»

7. Лабораторні заняття

«Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом»

8. Самостійна робота

Форми організації освітнього процесу	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
ПА – підготовка до практичних занять та	48 (2-4 годин на підготовку до	—

завдань для самостійної роботи	кожного заняття)	
ПМК – підготовка до модульного контролю	4	—
ППК – підготовка до підсумкового контролю (заліку)	4	—
ІЗ – виконання індивідуального завдання, передбаченого навчальним планом (курсова робота / проєкт, цикл РГР, ГР, РР, а також контрольна робота для заочної форми здобуття освіти)	—	—
Усього годин	56	—

Тематика завдань для самостійної роботи (рефератів)

1. Наука і наукове дослідження. Академічна доброчесність у наукових дослідженнях.
2. Науково-дослідна робота студентів, її форми і роль у підготовці спеціалістів.
3. Фундаментальні принципи академічної доброчесності та їх прояви.
4. Об'єкт права інтелектуальної власності: поняття, характеристика, джерела та погляд крізь призму академічної доброчесності.
5. Історія поняття «плагіат»: від античності до сьогодення.
6. Фальсифікація як приклад порушення академічної доброчесності.
7. Заходи впливу при виявленні порушень академічної доброчесності.
8. Кодекси честі університетів Європи, США та України: порівняльний аналіз.
9. Переваги та недоліки використання технологій штучного інтелекту в науці та освіті.
10. Методи та способи попередження академічного плагіату.
11. Академічна недоброчесність, пов'язана з непорядною поведінкою в академічній спільноті.
12. Наслідки недоброчесного навчання для особистості й суспільства.
13. Академічна доброчесність в умовах дистанційного навчання.
14. Основні характеристики сучасного академічного письма.
15. Моральні принципи учасників освітнього процесу та академічна доброчесність.
16. Зміна парадигми сучасного мислення населення як запорука зменшення рівня академічної нечесності.
17. Дотримання стандартів і принципів академічної доброчесності в умовах сьогодення: виклики і шляхи подолання.
18. Сучасне поняття академічної грамотності та академічної культури, їх структура.
19. Академічна чесність у сучасному студентському середовищі.
20. Законодавство про засади академічної доброчесності.

9. Індивідуальні завдання «Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом»

10. Методи навчання

1. Інформаційно-презентаційні (усні: лекція, розповідь, пояснення, опис, доведення і переконання, повторення, систематизація, огляд, консультування, переказ, виступ, презентація; письмові: конспектування, реферування, анотування, план тексту, таблиці, схеми, аналіз, синтез, класифікація, порівняння, узагальнення, конкретизація, інтерпретація, підсумки, висновки, виклад, повідомлення, доповідь, звіт, пояснювальна записка, стаття, тези; наочно-усні: ілюстрація, демонстрація, показ, спостереження).

2. Алгоритмічно-дійові (діалогічні: бесіда, дискусія, опитування; предметно-групові: вирішення задач, кейс-метод, анкетування, тестування; групові: мозковий штурм, синектика, метод проєктів, ігрове моделювання, аналіз ситуацій, гра, тренінг).

3. Самостійно-пошукові (індивідуальна робота: спостереження, проєкти, моделювання, дослідження; самостійна робота: пошук і систематизування інформації, планування і програмування, прогнозування, проєктування, моделювання).

11. Методи контролю досягнутих результатів навчання:

- тестовий контроль;
- письмові контрольні роботи;
- співбесіда за матеріалами розглянутої теми;
- письмове фронтальне опитування здобувачів вищої освіти на початку чи в кінці лекції;
- фронтальне, індивідуальне та комбіноване усне опитування;
- експрес-контроль;
- перевірка виконання завдань для самостійної роботи (для заочної форми навчання).

Підсумковий контроль досягнутих результатів навчання – залік в усній формі.

12. Розподіл максимальної кількості балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Контроль протягом семестру																Модуль 3 (ІЗ)	Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Модуль 1								Модуль 2										
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15	Тема 16			

<p>Для денної форми здобуття вищої освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - активність під час навчальних занять (відповідь під час усного фронтального опитування, дискусійного обговорення теми заняття, доповіді з проблемних питань, поточного тестування) – 2,5 б. (40 б.); - модульна контрольна робота № 1 – 10 б.; - модульна контрольна робота № 2 – 10 б. 	Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом	40	100
<p>Для заочної форми здобуття вищої освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - активність під час навчальних занять (відповідь під час усного фронтального опитування, під час дискусійного обговорення теми заняття, поточного тестування) – ____; - виконання завдань для самостійної роботи – ____. 	Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом		

Бали від 1 до 60, якими оцінюють результати роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру, розподілені між модулями порівну: 30 балів за модуль.

Бали за модуль 3 отримують діленням на п'ять оцінки за індивідуальне завдання. Отримане значення балів округлюють у більшу сторону.

Оцінка «зараховано» за контрольну роботу (для заочної форми здобуття вищої освіти) враховується як 100 балів.

Здобувач вищої освіти отримує допуск до підсумкового семестрового контролю, якщо за результатами роботи протягом семестру він набрав не менше 30 балів, зокрема за модулем 3 – не менше 12 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності за формами організації освітнього процесу	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), циклу РГР / РР / ГР	для заліку, контрольної роботи
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	не зараховано (з можливістю повторного складання)

1–34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)
------	---	--	--

Критерії оцінювання:

«відмінно» – здобувач вищої освіти демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

«добре» – здобувач вищої освіти демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

«задовільно» – здобувач вищої освіти володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й неправильно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

«незадовільно» – здобувач вищої освіти не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

13. Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Курс лекцій з дисципліни.
4. Методичні вказівки щодо підготовки до семінарських занять.
5. Питання для підсумкового контролю (заліку).

Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни

1. Гамалія В.М. Основи наукових досліджень: Курс лекцій. – К.: ДУІТ, 2021. – 122 с.
2. Щербина Р.С. Методи наукових досліджень та академічна доброчесність: Конспект лекцій для студентів всіх форм навчання. – Київ: КІЗТ, 2021. – 224 с.
3. Щербина Р.С. Методи наукових досліджень та академічна доброчесність: Методичні вказівки до практичних робіт та самостійної роботи для студентів всіх форм навчання. – Київ: КІЗТ, 2021. – 60 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Академічна доброчесність: виклики сучасності / Збірник наукових есе учасників наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 1 – 13.10.2018). – Варшава, 2018. – 162 с.
2. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. – 169 с.
3. Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект: як створити доброчесне освітнє середовище : збірник есе програми підвищення кваліфікації / упорядники: А. Артюхов, М. Віхляєв, Ю. Волк. 18 вересня – 18 жовтня 2023 року. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. – 524 с.
4. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. – Київ; Таксон, 2016. – 234 с.
5. Батечко Н. Реалізація основ принципів академічної доброчесності в контексті європейських практик / Н. Батечко // Освітологічний дискурс. – 2020. – №. 1(28). – С. 168–181.
6. Довідник з академічної доброчесності / уклад. В.Г. Гур'янова, Л.Т. Онисимова, Н.В. Поберій. – Суми: Сумський держ. у-т, 2018. – 24 с.
7. Ревуцька С.К. Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. українознавства. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. – 81 с.
8. Світличний О.П. Право інтелектуальної власності: Підручник. – Вид. 2, змін. І доп. / О. П. Світличний. – К.: НУБіП України, 2016. – 355 с.
9. Толочко С. В. Академічна доброчесність та штучний інтелект в освітній і науковій діяльності / С. В. Толочко, Н. С. Бордюг, Л. П. Міронець // Інноваційна педагогіка. – 2023. – № 62(2). – С. 48–52.
10. Шестакова С. Академічна доброчесність: практика дотримання у зарубіжних країнах / С. Шестакова, О. Сухомлинова, О. Задоріна // Молодь і ринок. – 2023. – № 9 (217). – С. 87–91.
11. Шкіцька І.Ю. Основи академічної доброчесності. Практикум: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. – 64 с.

Додаткова

1. Антонюк Н. Академічна доброчесність у вітчизняному освітньому просторі: причини порушення і шляхи формування / Н. Антонюк, Н. Пушкар // Acta Paedagogica Volyniensis. – 2022. – № 1. – С. 10–16.
2. Артёмов П. Академічна нечесність як елемент академічної культури українського студентства: результати емпіричних досліджень / П. Артёмов, І. Пак // Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». – 2017. – №37. – С. 234–240.
3. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання : ДСТУ

- 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Введ. з 01.07.2016. – К.: УкрНДНЦ, 2016. – 16 с. (Інформація та документація).
4. Зінченко В. Академічна доброчесність як основа сучасного процесу / В. Зінченко // Актуальні питання гуманітарних наук. – 2020. – Вип. 31. – Т. 3. С. 198–205.
 5. Карнаух А. О. Академічна доброчесність студентів / А. О. Карнаух // Дидакал. – 2020. – № 20. – С. 236–238.
 6. Колесніков А. Академічна доброчесність в українському освітньо-науковому просторі: проблеми та соціальні загрози / А. Колесніков // Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. – 2019. – Вип. 24. – С. 122–128.
 7. Нагорняк Т. Л. Університет в умовах викликів – 2020 / Т. Л. Нагорняк, О. І. Скопова // Наука, освіта, суспільство: реалії, виклики, перспективи: зб. матеріалів конференції. – Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2019. – Т. 1. – С. 173-176.
 8. Новицька О. Проблеми реалізації академічної доброчесності при організації освітнього процесу / О. Новицька // Scientific Collection «InterConf». – 2023. – № 160. – С. 83–87
 9. Тодорова І. Компоненти академічної доброчесності студентів та умови її формування / І. Тодоров // Витоки педагогічної майстерності. – 2019. – № 24. – С. 193–198.
 10. Уманець О. Академічна доброчесність як маркер сучасної освіти: світовий та національний виміри / О. Уманець // Актуальні питання гуманітарних наук. – 2024. – Вип. 71. – Т. 3. – С. 89–96.

15. Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF#Text>
4. Етичний кодекс ученого України <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>
5. Відкриті он-лайн курси на освітній платформі PROMETEUS. Режим доступу: <https://prometheus.org.ua/>
6. Бухарестська декларація етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європі. Режим доступу: <https://infopedia.su/18x1e73.html>
7. Лист МОН України 20.05.2020 № 1/9-263 Керівникам закладів вищої освіти «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/do-pitannya-uniknennyaproblem-i-pomilok-upraktikah-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti>
8. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Пер з англ. 2019. 37с. Режим доступу: https://www.academicintegrity.org/wpcontent/uploads/2019/04/Fundamental_Values_version_in_Ukrainian.pdf

ДОДАТОК А
(обов'язковий)

К Р И Т Е Р І Ї

**оцінювання досягнутих результатів навчання
здобувачів вищої освіти Національного транспортного університету**

А.1 Загальні положення

Досягнуті результати навчання з кожної навчальної дисципліни за семестр оцінюють балами від 1 до 100: результати роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру – балами від 1 до 60, відповіді на екзамені або заліку – від 1 до 40. Розподіл балів для оцінювання результатів роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру за кожною дисципліною встановлюють розробники робочих програм.

Індивідуальне завдання у вигляді курсової роботи / проєкту, циклу розрахунково-графічних / графічних / розрахункових робіт та практику оцінюють окремо балами від 1 до 100.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни є сумою балів, отриманих під час контролю протягом семестру, та балів, отриманих під час підсумкового контролю (на екзамені або заліку).

Здобувач вищої освіти може бути допущений до підсумкового контролю (екзамену або заліку) тільки після зарахування модульних контрольних робіт, а також виконання індивідуального завдання, яке передбачене освітньою програмою та навчальним планом.

Таблиця А.1 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності за формами організації освітнього процесу	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), циклу РГР / РР / ГР	для заліку, контрольної роботи
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	не зараховано (з можливістю повторного складання)
1–34	F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Критерії оцінювання:

«відмінно» – здобувач вищої освіти демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;

«добре» – здобувач вищої освіти демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

«задовільно» – здобувач вищої освіти володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й неправильно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;

«незадовільно» – здобувач вищої освіти не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

А.2 Критерії оцінювання досягнутих результатів навчання при проведенні підсумкового контролю (екзамену, заліку)

Екзаменаційна (залікова) оцінка (від 1 до 40 балів) складається із суми балів, виставлених екзаменатором / лектором за відповіді здобувача на кожне із запитань екзаменаційного білета / завдання або запитання для заліку.

Максимальну кількість балів, яку можна отримати на екзамені / заліку, розподіляють між запитаннями екзаменаційного білета / завданнями або запитаннями для заліку.

Кількість запитань (завдань) та розподіл балів між ними визначає розробник робочої програми.

Відповідь на запитання оцінюють таким чином (приклад для оцінювання відповіді на одне запитання балами від 0 до 15):

від 12 до 15 балів виставляють здобувачу, який надав повну, у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про всебічні, систематизовані та глибокі знання з поставленого запитання в обсязі програми навчальної дисципліни; демонструє здатність здобувача вільно оперувати здобутими знаннями: диференціювати та інтегрувати їх, відтворювати та аналізувати отриману інформацію, робити обґрунтовані висновки та узагальнення, виявляти й відстоювати власну позицію, переконливо висловлювати думку та чітко формулювати відповідь. Як правило, таку оцінку отримує здобувач, який відповів на запитання не менше ніж на 90 %. Відповідь оцінюють у максимальну кількість балів тільки за умови надання вичерпної відповіді на запитання;

від 8 до 11 балів виставляють здобувачу, який надав досить повну, без суттєвих неточностей, у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про ґрунтовні та систематизовані знання з поставленого запитання в

обсязі програми навчальної дисципліни; демонструє здатність здобувача впевнено оперувати здобутими знаннями: відтворювати та аналізувати отриману інформацію, пояснювати основні закономірності, робити висновки, чітко висловлювати думку та формулювати відповідь. Як правило, таку оцінку отримує здобувач, який відповів на запитання на 70–90 %;

від 4 до 7 балів виставляють здобувачу, який надав не зовсім повну, із неточностями та окремими незначними помилками, в основному у правильній послідовності відповідь, яка свідчить про задовільні знання з поставленого запитання в обсязі програми навчальної дисципліни, демонструє здатність здобувача відтворювати основний матеріал відповідно до поставленого запитання. Як правило, таку оцінку отримує здобувач, який відповів на запитання на 50–70 %;

від 0 до 3 балів виставляють здобувачу, який надав фрагментарну, із суттєвими неточностями та принциповими помилками відповідь, яка свідчить про неповноту знань з поставленого запитання в обсязі програми навчальної дисципліни, демонструє наявність у здобувача утруднень при відтворенні інформації відповідно до поставленого запитання. Як правило, таку оцінку отримує здобувач, який відповів на запитання менше ніж на 50 %.

А.7 Критерії оцінювання індивідуального завдання – контрольної роботи (для заочної форми здобуття вищої освіти) визначають на розсуд розробника методичних вказівок до виконання такого індивідуального завдання. Загальну оцінку виставляють тільки за національною шкалою відповідно до таблиці А.1.